

Onderwerp: Gebundelde uitkering inkomensvoorziening
(BUIG) 2015

Schiermonnikoog, 3 december 2015

Aan de Gemeenteraad

Met ingang van 2015 wordt de gebundelde uitkering voor inkomensvoorzieningen aan gemeenten (BUIG) met een nieuwe systematiek onder gemeenten verdeeld. Met de BUIG-uitkering betalen de gemeenten de bijstandsuitkeringen: Participatiewet, loaw, loaz en startende zelfstandigen.

In de nieuwe systematiek wordt het macrobudget onder individuele gemeenten verdeeld volgens het multiniveau-model van het Sociaal Cultureel Planbureau. Dit model is gebaseerd op de bijstandskans van een huishouden. Daarnaast wordt rekening gehouden met factoren op wijk-, gemeente- en regioniveau. In het verdeelmodel worden 6.500 verschillende typen huishoudens onderscheiden met elk hun eigen kans op bijstand. Per gemeente wordt geschat hoeveel van de verschillende typen huishoudens en wordt aan de hand van kans maal bijstandsbedrag bepaald wat de verwachte uitgaven zijn. Op deze wijze ontstaat een goede inschatting van de noodzakelijke bijstandsuitgaven van een gemeente.

Met het nieuwe verdeelmodel veranderen ook de regels voor een aanvullende uitkering (vangnet) wanneer de netto-uitgaven hoger zijn dan de ontvangen BUIG-uitkering.

Overwegingen

Als een gemeente over 2015 een tekort heeft geldt eigen risico van 5%. Een tekortgemeente kan een beroep op een vangnetregeling doen als het tekort groter is dan 5%:

- De eerste 5% tekort is eigen risico voor de tekortgemeente;
- Het vangnet geeft een vergoeding van de helft van een tekort dat groter is dan 5%, maar kleiner dan 10%;
- Het vangnet geeft een vergoeding van het volledige tekort voor zover dat groter is dan 10%.

Op deze wijze is er feitelijk sprake van een maximaal eigen risico van 7,5% van de gemeentelijke BUIG-uitkering.

Om voor 2015 succesvol een beroep op het vangnet te kunnen doen moet een gemeente in de loop van 2015 de uitgaven monitoren, de oorzaken van een mogelijk tekort analyseren, en maatregelen nemen/overwegen om het tekort zoveel mogelijk te reduceren. Het college moet de raad over deze analyse informeren, de raad zal haar opvattingen hierover op schrift moeten stellen.

Op dit moment voorzien wij dat de gemeenten Dantumadiel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. over 2015 een tekort krijgen. Voor Ferwerderadiel wordt een tekort verwacht dat groter is dan het eigen risico van 5%, zodat een beroep op de vangnetregeling kan worden gedaan. Voor Dantumadiel en Kollumerland c.a. blijft het tekort binnen het eigen risico. Voor Dongeradeel en Schiermonnikoog verwachten wij een overschot.

	Dant	Dong	Ferw	Koll	Schi
Resultaat x €1.000	-235,5	256,0	-271,0	-87,3	10,3
Resultaat in %	-3,5%	+3,0%	-11,7%	-2,1%	+8,1%
Maximaal eigen risico	500,3	642,6	174,0	319,7	9,6
Beroep op vangnet	-	-	97,0	-	-

Tabel: Prognose toereikendheid BUIG-uitkering 2015, bedragen x €1.000

Wij hebben niet alleen voor de tekortgemeente, maar voor alle DDFKS-gemeenten gezamenlijk een analyse gemaakt. De reden voor deze integrale analyse is het uitgangspunt van (zoveel mogelijk) gelijkloend beleid. Maatregelen die voor een tekortgemeente genomen moeten worden zullen dan bij voorkeur voor alle in het samenwerkingsverband opgenomen gemeenten moeten gelden. Tevens is –

mochten de omstandigheden in de loop van het jaar zodanig wijzigen dat een klein tekort groter dan verwacht wordt- dan in ieder geval aan de procedurele voorwaarden is voldaan.

Voor gemeenten is derhalve belangrijk te onderkennen dat zij in 2015 expliciet een proces van tekortreductie in gang gezet moeten hebben, om in 2016 succesvol een beroep te kunnen doen op een vangnetuitkering over 2015. Het proces hoeft in 2015 nog niet tot resultaat te hebben geleid. Een eventuele onjuiste inschatting van de tekortontwikkeling en de gemeentelijke sturing daarop, behoort tot het risico van de gemeente. In deze nota is een analyse van het minimabeleid niet meegenomen omdat geen onderdeel uitmaakt van het BUIG budget.

Bij een verzoek om vangnetuitkering moet ook een document worden gevoegd waaruit de opvattingen van de gemeenteraad hieromtrent blijken. Het document dat hierop betrekking heeft is vormvrij, zodat de gemeente voor een vorm kan kiezen die naar eigen inzicht het meest geschikt is. Het moet heel nadrukkelijk wel gaan om de opvatting van de gemeenteraad, en niet om die van een raadscommissie (die doorgaans geen verdergaande bevoegdheden heeft dan het verzamelen van informatie, het voeren van overleg met het college en het uitbrengen van advies aan de raad).

Voorgestelde maatregelen voor tekortreductie

- Om de instroom zoveel mogelijk te beperken wordt het instrument van huisbezoek vaker dan nu ingezet. Tevens wordt onderzocht of ook voor kansrijke 27-plussers een zoekperiode kan worden ingevoerd.
- De prijs van de uitkering kan verlaagd worden door het parttime werken naast de uitkering beter te faciliteren.
- Ook de groep die geen re-integratietraject volgt bij Werkleerbedrijf NEF ondersteunen bij arbeidsinschakeling.
- Door ontwikkelen van handhavingsbeleid, waarbij in ieder geval wordt gekeken naar hogere inzet van het instrument huisbezoek, en gebruik van de fraudescorekaart en handhaving op basis van risicoanalyses.

Procedurele voorwaarden

Bij het verzoek moet het college een brief, of vergelijkbaar document, waarmee het college de raad in 2015 heeft geïnformeerd over zijn analyse en de maatregel en die worden genomen dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen, en een document waaruit de opvattingen van de gemeenteraad hieromtrent blijken voegen.

De Toetsingscommissie aanvullende uitkeringen Participatiewet (TAUP) zal beoordelen of een verzoek tijdig en volledig is ingediend door het college. Voor de volledigheid van een verzoek is vooral van belang dat het college bij het verzoek documenten indient waaruit blijkt wat de globale analyse is van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort, dat de gemeenteraad hierover in 2015 is geïnformeerd, én dat de gemeenteraad zijn opvattingen daarover schriftelijk heeft vastgelegd.

De Toetsingscommissie zal beoordelen of een verzoek tijdig is ingediend en of de hierboven genoemde vereiste documenten zijn bijgevoegd. Het blijft bij een procedurele toets. Indien niet alle documenten bij de aanvraag worden gevoegd, wordt het verzoek niet in behandeling genomen.

Financiële consequenties

Niet van toepassing.

Inspraak

Als colleges willen komen tot vorming van nieuw beleid, of wijziging of evaluatie van beleid (inclusief uitvoering) moet het college op grond van artikel 3 van de Cliëntenparticipatieverordening de Cliëntenraad consulteren of in de gelegenheid stellen daarover advies uit te brengen in een zodanig vroeg stadium dat advisering nog zin heeft. In deze analyse gaat het om maatregelen die door het college kunnen worden overwogen om tot tekortreductie te komen. Afhankelijk van het oordeel van de gemeenteraad over de analyse en de mogelijke maatregelen zullen één of meer van deze maatregelen worden uitgewerkt. Alsdan zal de Cliëntenraad conform de verordening om advies op de daadwerkelijk te nemen besluit worden gevraagd.

De analyse BUIG 2015 ligt voor u ter inzage in de raadsmap

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de secretaris, de burgemeester,

G. Heeringa

D. Stellingwerf